

Домашните кучета

Димитрия Табакова

Спорен е въпросът кога точно за опитомени кучетата, както и въпросът за техният произход. Аз ще представя няколко теории за тези два въпроса.

Първата е, че в миналото хората са се хранили с месото на вълците

, така много често когато се убие въстрастно животно малките му се взимат като играчки за децата. Постепенно те свикват с хората. Тази теория е малко спорна поради факта, че другите животни имат повече месо за изхранване на хората.

Друга теория се базира на останки намерени в Израел на човек с лежащо куче до него, което свидетелства за приятелски взаимоотношение преди повече от 12 000 години. Оттук се заключава, че може би животното и хората за имали по-близка връзка, евентуално дори са били домашни любимци. Разбира се скептиците се съмняват, че точно в тези периоди човекът е способен да дели храната си с друг вид животно.

Според друга теория хората са се възползвали от вълците, за да се сдобят по-лесно с храна, т.е. при ловуването. Поради простата причина, че човекът по това време е превъзхожден от много други животни в способностите си за лов. Така хората се възползвали от убитата вече плячка като прогонвали животното, а в повечето случаи това са били вълци. И отново се счита, че именно хората прибирали малките и те ставали част от техните ловни инструменти. Тъй като природата на вълците е изградена на базата на лидерството в семейството или глутницата, така животното постепенно започва да приема човекът като свой лидер. Така и двата вида започват да се облагодетелстват от предимствата на другия.

Друга теория, но на последно място твърди, че тези животни са използвани за защита, затова били и опитомявани. Това им качество се дължи на добрите им слухови и обонятелни способности. Благодарение на тях кучетата винаги са реагирали на приближаващи животни или хора. Евентуално може да се смята и че тази им защита се предава и на другите животни опитомени от хората през това време като кравите, овцете и други.

Разбира се никога не можем да бъдем сигурни коя е точната теория за опитомяването на кучетата. Според мен това е съвкупност от всички фактори споменати до тук, а също и се различава по географските си ширини. Постепенно вълците започват да живеят все по близо до хората, да изучават поведението им да свикват с тях, да им се подчиняват, в същото време се възползват от благоволенieto им, хранят се с тях, ловуват за тях, подобряват ловът си.

С миграцията си хората взимат и своите кучета като това води до появата на нови породи. В течение на времето тяхната популация се увеличава и се налага специализираното им отглеждане и селектиране, т.е. за разделяне между домашните кучета и работните такива.

В България винаги е имало много домашни любимци, като сред тях за били и кучетата. Моите спомени от детството ми са свързани с най-различни видове кученца, като повече от тях нямаха определена порода, просто се използваша като куче-пазач от спопаните си. Но всички те бяха изключително верни на притежателите си. Разбира се не мога да изключа и моето семейство тази статистика. Нашето първо кученце бе от така позната на всички порода „улична превъзходна“ и сама прекрачи прага на нашата къща, разбира се никой повече не си и помисли да се раздели с нея!

В България последните години все повече се налагат чистокръвните породи, както и така наречените „джобни кученца“, като например породата пинчер.

Много са и почитателите на големите кучета като немски овчарки

каракачески кучета, хъската и други.

За сравнение ще превода и собственият си опит с домашните кучета в Германия. За разлика от нашите ширини, където в големите градове залагаме на чистата порода в страна като Германия не се притесняват да приютят в дома си и нечистокръвен любимец. Това се дължи на „осиновяването” на изоставените кучета или на бездомните такива, просто системата при тях е много по-развита отколкото се оказва при нас.

Мястото където разхождаме кучетата си могат да бъдат безбройно много. За съжаление големият град не предоставя толкова много възможности. В Пловдив например много хора водят домашните си любимци на Гребната база. В по-малките градове, които се намират в близост по повече зеленина се възползват от прекрасни големи поляни, гори и други, което може само да радва едно домашно куче.

За съжаление обаче културата на много от българите все още не е похвална. Част от кучетата, които са големи се раждождат без наморник, а дори понякога и без каишка. Всички сме свидетели на всекидневните новини за ухапани деца и възрастни от домашни кучета. Много притежатели на домашни любимци оставят фекалиите им на всевъзможни места, където играят малки деца. За съжаление всичко това отново опира

до недостатъчни контрол от страна на държавата. Отново за пример бих дала Германия, където съществуват специално пълни наблюдатели, които следят за отговорността на собствениците на кучета и при всяка най- малка нередност те биват глобявани. Там никъде не се виждат отвързани кучета, а ако има много бързо след това се коригира.

Отглеждането на кучетата в домашни условия понякога не е съобразено с размера на любимеца и на неговите нужди, много рядко се срещат стопани, които да осигурят всички необходимо, а именно достатъчно пространство, нужното движение и храна. Все по- често се случва голямо куче да бъде затворено в апартамент, който не отговаря на размерите му и да не бъде разхождано със седмици. Има наредба за притежаване, и отглеждане на домашни кучета, където всичко това се регламентира и неспазването му е наказуемо.

Домашните кучета са дарени с много интелигентност, която човекът се е научил да използва в много сфери. Много често се използват и за работа и помощ за стопаните си, като пастири на стада, помощници при лов. Навсякъде по света например лабрадорът

и голдън ретрийвърът са възприемани като най- добрите кучета водачи на слепи хора, те помагат и на деца с аутизъм да преодолеят страховете си, за съжаление отново в България те не са толкова разпространени с тази си функция.

Хъскитата биват впрягани в студените страни в шейни, които служат за основно превозно средство на местни жители, както и за впрягове при арктически експедиции, в България те са повече като атракция с шейни по зимните курорти за туристите.

Опитомвните кучета много често се използват за намиране на изгубени или затрупани хора, претърсване на багажи за забранени вещества.

Много и различни са мненията за домашните кучета. В България има безброй много такива любимци и също толкова техни протичници. Много хора са принудени да живеят с кучета въпреки тяхното нежелание в блокове и общо помещения. Според мен трябва да се намери разумен вариант за съвместното съжителство на двата вида и да има търпимост, толерантност и разиране от страховете и на двете страни. Защото има и

хора, които наистина се нуждаят от кучетата си. Аз обичам безумно тези животни, но и не разбравам, че срещу мен има хора, които ги мразят или се страхуват от тях.

Моят призив към българите е когато приютят в дома си куче, което е малко и сладко, да не се отказват от него когато порасне и да го обричат на самотен, незаслужен и уличен живот. Моят призив към държавата е да бъде тук за нас хората и нашите любимци със своите закони, да ни защитава от тях и тях от нас. И все пак да не забравяме, че кучето е най- добрият приятел на човека!

Пловдив, 2011